

دوسی که اربعین به ما میدهد، این است که باید یاد
حقیقت و خاطره‌ی شهادت را در مقابل طوفان تبلیغات
دشمن زنده نگهداشت.

نشریه تحلیلی - تبیینی جامعه اسلامی دانشجویان | سال پنجم | شماره ۳۴ | آبان ماه ۹۸

اقتصاد مقاومتی

سر لوحه آینده

بی فرهنگی یا عدم آگاهی؟!

یکی از معضل‌های امروزه جامعه ایران معضل فرهنگی است، منظور از معضل فرهنگی کلمه بی فرهنگی نیست؛ زیرا این کلمه از لحاظ معنایی و در واقعیت وجود ندارد و ما فرد یا جامعه‌ی بی فرهنگ نداریم، شاید ما زمانی که رفتار فردی را با فرهنگ خودمان مقایسه میکنیم او را بی فرهنگ می‌نامیم در صورتی که آن فرد رفتارش مطابق با فرهنگ خودشان است و در جامعه‌ی خود بی فرهنگ خوانده نمی‌شود. واژه بی فرهنگ در معنا و مفهوم به طور کامل باطل است، و منظور ما از معضل فرهنگی بیشتر عدم آگاهی مردم (افراد جامعه) نسبت به تکنولوژی، مشکلات و بحران‌ها، راه حل برای مشکلات و... است، مثلاً عدم آگاهی نسبت به تکنولوژی به این معنا نیست که افراد نمی‌دانند که در عصر تکنولوژی و پیشرفت به سر می‌بریم و هر روز چیز جدیدی اختراع، اکتشاف و یا به درجه‌ی بهره‌برداری می‌رسد، بلکه منظور عدم آگاهی نسبت به چگونگی استفاده، خطرات و آسیب‌های تکنولوژی‌ای است که روز به روز در حال پیشرفت است و باتوجه به عدم آگاهی لازم دچار مشکلات زیادی می‌شویم که نشأت گرفته از عدم آگاهی‌های لازم است؛ مانند ورود موبایل به کشور ما که قبل از هر گونه آموزش در رابطه با چگونگی استفاده کردن، مزیت‌ها و ضرر‌هایی که به جسم و روان انسان‌ها وارد می‌کند و یا اطلاعاتی که از طریق داستان یا فیلم و عکس و غیره به ما منتقل می‌شود به دنبال چه اهدافی است و... گوشه‌های همراه به طور گسترده و در دسترس همه از کودکان تا بزرگسالان و... قرار گرفت و از جمله مشکلاتی که به وجود آورد در زمینه خانواده و فروپاشی آن است. در نتیجه برای حل شدن و یا جلوگیری از مشکلات نیاز به فرهنگ سازی و آموزش صحیح در سطح جامعه داریم که می‌توان این آموزش را از طریق رسانه‌های جمعی، مدارس، دانشگاه‌ها، مساجد و سایر مکان‌های عمومی به مردم انتقال داد.

منصوره تقی جراح

رشته مطالعات خانواده

اقتصاد مقاومتی در یک کلام

مقام معظم رهبری با ابلاغ مفاد اقتصاد مقاومتی به دولت در شرایط سخت رکود اقتصادی کشور، استحکام پایه‌های اقتصاد کشور و رشد در چارچوب مسیر اصلاحی و تداوم رشد شاخص‌ها را مدنظر قرار داده‌اند. لذا بر این اساس، تفسیر کوتاهی ارائه خواهیم کرد از موارد آورده‌شده در این اصل اساسی اقتصاد کشور:

۱. تأمین شرایط و فعال‌سازی کلیه امکانات و منابع مالی و سرمایه‌های انسانی و علمی کشور به‌منظور توسعه‌ی کارآفرینی و به حداکثر رساندن مشارکت آحاد جامعه در فعالیت‌های اقتصادی با تسهیل و تشویق همکاری‌های جمعی و تأکید بر ارتقای درآمد و نقش طبقات کم‌درآمد و متوسط.

۲. پیشتازی اقتصاد دانش‌بنیان، پیاده‌سازی و اجرای نقشه‌ی جامع علمی کشور و سامان‌دهی نظام ملی نوآوری به‌منظور ارتقای جایگاه جهانی کشور و افزایش سهم تولید و صادرات محصولات و خدمات دانش‌بنیان و دستیابی به رتبه‌ی اول اقتصاد دانش‌بنیان در منطقه.

۳. محور قرار دادن رشد بهره‌وری در اقتصاد با تقویت عوامل تولید توانمندسازی نیروی کار، تقویت رقابت‌پذیری اقتصاد، ایجاد بستر رقابت بین مناطق و استان‌ها و به‌کارگیری ظرفیت و قابلیت‌های متنوع در جغرافیای مزیت‌های مناطق کشور.

۴. افزایش تولید داخلی نهاده‌ها و کالاهای اساسی (به‌ویژه در اقلام وارداتی) و اولویت دادن به تولید محصولات و خدمات راهبردی و ایجاد تنوع در مبادی تأمین کالاهای وارداتی با هدف کاهش وابستگی به کشورهای محدود.

۵. تأمین امنیت غذا و درمان و ایجاد ذخایر راهبردی با تأکید بر افزایش کمی و کیفی تولید مواد اولیه و کالا.

۶. مدیریت مصرف با تأکید بر اجرای سیاست‌های کلی اصلاح الگوی مصرف و ترویج مصرف کالاهای داخلی همراه با برنامه‌ریزی برای ارتقای کیفیت و رقابت‌پذیری در تولید.

۷. اصلاح و تقویت همه‌جانبه‌ی نظام مالی کشور با هدف پاسخ‌گویی به نیازهای اقتصاد ملی، ایجاد ثبات در اقتصاد ملی و پیشگامی در تقویت بخش واقعی.

۸. حمایت همه‌جانبه و هدفمند از صادرات کالاها و خدمات به‌تناسب ارزش‌افزوده و با خالص ارزش‌آوری مثبت از طریق تسهیل مقررات و گسترش مشوق‌های لازم

۹. مقابله با ضربه‌پذیری درآمد حاصل از صادرات نفت و گاز از طریق انتخاب مشتریان راهبردی، ایجاد تنوع در روش‌های فروش، مشارکت دادن بخش خصوصی در فروش و افزایش صادرات گاز، برق، پتروشیمی و فرآورده‌های نفتی.

۱۰. افزایش ذخایر راهبردی نفت و گاز کشور به‌منظور اثرگذاری در بازارهای جهانی نفت و گاز و تأکید بر حفظ و توسعه‌ی ظرفیت‌های تولید نفت و گاز به‌ویژه در میادین مشترک.

۱۱. افزایش ارزش‌افزوده از طریق تکمیل زنجیره‌ی ارزش صنعت نفت و گاز، توسعه‌ی تولید کالاهای دارای بازدهی بهینه (براساس شاخص شدت مصرف انرژی) و بالا بردن صادرات برق، محصولات پتروشیمی و فرآورده‌های نفتی با تأکید بر برداشت سیانتی از منابع.

۱۲. صرفه‌جویی در هزینه‌های عمومی کشور با تأکید بر تحول اساسی در ساختارها، منطقی‌سازی اندازه‌ی دولت و حذف دستگاه‌های موازی و غیرضروری و هزینه‌های زائد.

۱۳. اصلاح نظام درآمدی

دولت با افزایش سهم درآمدهای مالیاتی

۱۴. افزایش سالانه‌ی سهم صندوق توسعه‌ی ملی از منابع حاصل از صادرات نفت و گاز تا قطع وابستگی بودجه به نفت.

۱۵. شفاف‌سازی اقتصاد و سالم‌سازی آن و جلوگیری از اقدامات، فعالیت‌ها و زمینه‌های فسادزا در حوزه‌های پولی، تجاری، ارزی و ...

۱۶. تقویت فرهنگ جهادی در ایجاد ارزش‌افزوده، تولید ثروت، بهره‌وری، کارآفرینی، سرمایه‌گذاری و اشتغال مولد و اعطای نشان اقتصاد مقاومتی به اشخاص دارای خدمات برجسته در این زمینه.

۱۷. شفاف‌سازی و روان‌سازی نظام توزیع و قیمت‌گذاری و روزآمدسازی شیوه‌های نظارت بر بازار.

۱۸. افزایش پوشش استاندارد برای کلیه محصولات داخلی و ترویج آن.

تمامی موارد آورده‌شده در اقتصاد مقاومتی از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است.

این سیاست‌ها به‌مناب‌هی س‌رلوحه‌ی پنجاه‌ساله‌ی اقتصاد کشور و ایجاد سرفصل نوینی در اقتصاد جمهوری اسلامی ایران است.

سنگ خاموش

آسیب دیده ایمنی اکثریت جمعیت غیرنظامی کشور و ادامه ی حیات آنان را در زمان جنگ تضمین می نماید و از دیگر سو، دفاع غیر نظامی در معنایی عام و گسترده تر بر محافظت از شهروندان در برابر آثار بلایا دلالت دارد که بر اساس این طیف از اهداف، اقدامات و روش های مقابله، گسترش می یابد. استفاده از عوارض طبیعی برای جلوگیری از دسترسی دشمن نیز یکی از اصول همواره مد نظر پدافند غیرعامل است که حضرت امیرالمؤمنین «ع» در نامه ی ۱۲ نهج البلاغه می فرمایند: آن گاه که در میدان جنگ در مقابل دشمن قرار گرفتید می باید قرارگاه شما در دامنه ی کوه ها، تپه ها و یا در کنار رودها باشد تا پوشش و حفاظ شما گردد و شما را از دشمن نگهبانی کند.

فرشته سلطانی

رشته مطالعات خانواده

غیرطبیعی می گردد پدافند غیرعامل نامیده می شود. همانطور که از تعاریف فوق بر می آید بیشتر نظریه پردازان داخلی، پدافند غیرعامل را با تأکید بر دفاع پیشگیرانه در برابر حملات دشمن (عامل انسانی) و محافظت از غیرنظامیان تعبیر کرده اند؛ بنابراین توجه به این نکته ضروری است که دفاع غیرنظامی Civil Defense دارای مفهومی دو بعدی می باشد. از یک سو دفاع غیرنظامی، محافظت از غیر نظامیان در شرایط جنگی معرفی شده و مشتمل بر بخشی از دفاع ملی است که در پی تمهیدات لازم جهت کسب آمادگی کافی در برابر هرگونه حمله احتمالی، تحقق اهدافی چون به حداقل رسانیدن آثار حاصل از حملات نظامی بر جمعیت غیرنظامی، مقابله ی فوری با شرایط اضطراری حاصل از حمله و بازیابی و برقراری تسهیلات و خدمات

انسانها از خطرات احتمالی از جمله مواردی است که باید مورد توجه قرار گیرد. می توان پدافند را اینگونه تعریف کرد که هرگونه عملی که با استفاده از وسایل و امکانات موجود به منظور جلوگیری و مقاومت در مقابل پیشروی دشمن و انهدام نیروهای تک آوری دشمن انجام می شود. و یا به عبارتی بهتر، هرگونه عملیاتی که در آن درجه ای از پایداری دیده شود را پدافند می گویند و از دو بخش پدافند عامل و پدافند غیر عامل تشکیل می شود. در آیین نامه ی اجرایی بند ۱۱ تبصره ۱۲۱ قانون برنامه چهارم توسعه، پدافند غیرعامل اینچنین تعریف شده است: مجموعه اقدامات غیر مسلحانه ای که موجب کاهش آسیب پذیری نیروی انسانی، ساختمان ها، تأسیسات، تجهیزات و شریان های کشور در مقابل عملیات خصمانه و مخرب دشمن و یا کاهش مخاطرات ناشی از سوانح

اگر محافظت نظامی نباشد تمامی دستاوردهای فرهنگی، اقتصادی، علمی و سیاسی در یک روز به هدر می رود.
(مقام معظم رهبری)

پدافند غیر عامل به مجموعه اقدامات غیر مسلحانه ای که موجب افزایش بازدارندگی، کاهش آسیب پذیری، تداوم فعالیت های ضروری، ارتقاء پایداری ملی و تسهیل مدیریت بحران در مقابل تهدیدها و اقدامات نظامی دشمن می شود. زندگی انسان همواره با وقوع حادثه اجین است، مخاطرات متعدد با منشأ طبیعی یا انسانی به سرعت یک چشم بر هم زدن قادر است زندگی را دگرگون کند و به گونه ای نشانه های حیات را از پهن های وسیع بزدايد که گویی روزی حتی یک موجود زنده در آن نمی زیست. بر این اساس لزوم رعایت تمهیداتی پیشگیرانه جهت مصون داشتن

یادت باشد

رو می فهمم». از پیشنهاد خوشش آمده بود، پله ها را که پایین می رفت برایم دست تکان می داد و با همان صدای دلنشین چندباری بلند بلند گفت: «یادت باشه! یادت باشه!» لبخندی زدم و گفتم: «یادم هست! یادم هست.»

تونستی زنگ بزنی، من هر روز منتظر تماس می مونم، منو بی خبر نذار». با هر جان کندی که بود برایش قرآن گرفتم تا راهیش کنم، لحظه آخر به حمید گفتم: «حمید تو رو به همون حضرت زینب (س) هر کجا تونستی تماس بگیر». گفت: «جور باشه حتما بهت زنگ می زنم، فقط به چیزی، از سوریه که تماس گرفتم چطوری بگم دوستت دارم؟ اونجا بقیه هم کنارم هستن، اگه صدای منو بشنون از خجالت آب میشم!» به حمید گفتم: «بشت گوشه به جای دوستت دارم بگو یادت باشه! من منظورت

همه شهدا تصویر می شوند و تازه می فهمی آنهايي که فدایی زینب شدند، چقدر شبیه هم هستند. فرقی نمی کند اسمشان چه باشد! اینها همگی «یادشان بود» تا ما «یادمان باشد» راه، از آسمان می گذرد! برشی از کتاب یادت باشد: سر سفره که نشست گفتم: «آخرین صبحونه رو با من نمی خوری؟!»، با بغض گفتم: «چرا این طور میگی؟ مگه اولین باره میری مأموریت؟!»، گفتم: «کاش می شد صداتو ضبط می کردم با خودم می بردم که دلم کمتر تنگت بشه». گفتم: «قرار گذاشتیم هر کجا که

معرفی کتاب //

کتاب یادت باشد: زندگینامه شهید مدافع حرم حمید سیاهکالی مرادی - اثر محمدرسول ملاحسنی

کتاب «یادت باشد» روایتی است عاشقانه از زندگی یک شهید مدافع حرم که پاییز سال ۸۹ به کربلا رفت، پاییز سال ۹۱ عقد کرد، پاییز سال ۹۲ ازدواج کرد و نهایتاً در پاییز سال ۹۴ در دفاع از حرم مطهر حضرت زینب کبری (س) به شهادت رسید! «یادت باشد» کتابی است که می شود ساعتها با آن خندید و روزها با آن اشک ریخت. کتاب را که ورق می زنی انگار برایت

یادت باشد

صاحب امتیاز:
جامعه اسلامی دانشجویان الزهرا (س)
مدیر مسئول:
زهرا سراج
سردبیر:
فرشته سلطانی
طراحی و صفحه آرایی:
موسسه شمیم (۰۹۲۱۱۲۷۳۵۲)

با ما در ارتباط باشید:

@jadalzahra
@jad_alzahra1396
۰۲۱-۸۸۰۹۸۹۵۸

تورا من چشم در راهم...

به منور شدن چشم انداز زندگی بشر و پایان دوران ظلم و تجاوز امید دارند و جنایات ستم و تزویر سردمداران استکبار جهانی، نمی تواند چشمه امید را در دل های آنان خاموش کند. ما اعتقاد داریم که با ظهور مهدی موعود (عج)، اندیشه و عقول بشری از همیشه خلاق تر خواهد بود و صلح و امنیت کامل در مقیاس جهانی آن به وجود خواهد آمد و ما برای چنین دورانی باید تلاش کنیم».

به کلی قطع نشد، بلکه مردم به وسیله ناپیان خاص ایشان، که همگی از بزرگان شیعه و برگزیدگان امام عصر (عج) بودند، با مولای خویش ارتباط داشتند. عثمان بن سعید عمری، محمد بن عثمان عمری، حسین بن روح نوبختی و علی بن محمد سمری، چهار نماینده ای بودند که از سوی امام عسکری (ع) و امام مهدی (عج) انتخاب و به مردم معرفی شدند.

انتظار فرج از دیدگاه رهبری

مقام معظم رهبری درباره انتظار فرج و شرایط منتظران می فرماید: «منتظران صاحب الزمان،

بزرگان شیعه و افراد مورد اعتماد معرفی کند. آنان نیز خبر ولادت او را به دیگر پیروان اهل بیت (ع) می رسانند تا ضمن معرفی آن بزرگوار، تهدیدی متوجه آخرین سفیر حق نگردد.

غیبت امام عصر

فشار و شرایط سخت زمان، سبب شد که پس از شهادت امام حسن عسکری (ع) در سال ۲۶۰ هجری قمری، حضرت مهدی (عج) غایب گردد؛ به طوری که حتی شیعیان خاص نیز جز در موارد نادر از دیدار ایشان محروم گشتند. البته در این زمان نیز رابطه امام و امت

روز جمعه ۱۸ قوس ۱۳۹۵ مصادف با نهم ربیع الاول، نه تنها نخستین روز امامت امام عصر (عج) است، بلکه آغاز دوره ای حیاتی و مهم در تاریخ شیعه نیز به شمار می آید. در سال روز نهم ربیع الاول که یادمان آغاز امامت ولی عصر (ع) است.

معرفی امام به شیعیان

از آنجا که ولادت امام دوازدهم (عج) به صورت پنهانی انجام گرفت، بیم آن بود که شیعیان در شناخت آخرین حجت پروردگار به اشتباه و گمراهی گرفتار آیند. امام عسکری (ع) وظیفه داشت فرزند خود را به گروهی از

فضیلت عزیز اده

رشته فلسفه و حکمت اسلامی

علم بستر ساز صلح و توسعه

و آرامش ندارند؟ آیا با وجود جنگ و عدم برقراری صلح، می توان انتظار داشت جوامع به توسعه دست یابند؟ نقش علم در تامین صلح و امنیت و دست یابی به توسعه چه بوده است؟ به تعبیر کلورد آلوارز، دانش قدرت است، قدرت نیز دانش است. این قدرت است که تصمیم می گیرد چه چیز دانش باشد و چه چیز دانش نباشد. به همین دلیل علم مدرن برای تهی کردن زمین از جریان های واگذاری معرفت جنگید تا هژمونی بی رقیب و قواعد و ادراکات خودش را اثبات کند. بنابراین علم زمانی منجر به صلح و توسعه خواهد شد که مبتنی بر عقل و عقلانیت و ارزش های اخلاقی و انسانی باشد.

و ۱۸ به چپاول سرمایه های جهان سوم پرداخته و رابطه پیرامون - مرکز شکل گرفته است. از سال ۲۰۰۱، دهم نوامبر به عنوان روز جهانی «علم در خدمت صلح و توسعه» در جهت بهره مندی جامعه و ایجاد فضا و بستر گفتمان و کیفیت زندگی نامگذاری شده است. هدف اصلی علم می بایست برقراری صلح و ایجاد توسعه می بود، سازمان ها و موسسات گوناگونی که در سرتاسر جهان برای دفاع از حقوق کودکان، زنان و... ایجاد شده است، توانسته در راستای ایجاد صلح در کشورها قدمی برداشته و کشورها را ترغیب به برقراری صلح بین کشورها کند. اگر نه. چرا؟ و اگر بله. پس چرا دولت های قدرتمند هرروز برآتش جنگ در برخی کشورهای منطقه خاورمیانه می افزایند؟ آیا کوکان و زنان این مناطق، حق برخورداری از صلح

اساسا وسیله ای برای فشار بر ملت ها به خصوص ملل کمتر توسعه یافته و توسعه نیافته شده است. در سیستم کاپیتالیستی است که علم در جهت افزایش شناخت علمی، در جهت افزایش صاحبان سرمایه است و هر نوع کشفیات جدید علمی، در خدمت قدرتمندان در می آید. مسئله مهم، ارتباط علم، صلح و توسعه است. کاملترین تعریفی که از مفهوم «توسعه» وجود دارد، به معنای رشد و پیشرفت در همه ابعاد اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و امنیتی است. در بررسی نظریات توسعه، نظریه وابستگی بر این باور است که توسعه در کشورهای جهان سوم زمانی اتفاق خواهد افتاد که رابطه جهان سرمایه داری با جهان سوم بر اساس تساوی و تعادل باشد. پل باران، از نظریه پردازان این نظریه، ریشه های توسعه نیافتگی را امپریالیسم غربی می داند که از قرن ۱۷

علم مدرن کمتر از ۲۰۰ سال است که به مثابه یک فعالیت ویژه مشخص در جوامع غربی مطرح شده است. واژه «ساینسیست» نخستین بار توسط ویلیام هول در اواخر ۱۸۳۳ برای پیشرفت علم، پیشنهاد شد. صلح در فرهنگ سیاسی، به معنای آرامش در روابط عادی با کشورهای دیگر و فقدان جنگ و نبود یا کاهش هر نوع خشونت است. بنابراین سیاست های جوامع سرمایه داری، این نظر برداشت می شود که علم، تا به حال نتایج بد و اثرات زیانباری داشته است. از ساختن بمب اتم تا افروختن آتش جنگ در کشورهای کمتر توسعه یافته. چرا که غالباً در سیستم کاپیتالیسم، هدف، کسب سود بیشتر و حفظ قدرت است. این نشان می دهد علمی که زیر نفوذ خواسته ها و برنامه های نظامی، اقتصادی دولت های بزرگ قرار گرفته،

زینب شهبازی

رشته جامعه شناسی